
Hr. Norlev og hans Venner

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Hr. Norlev og hans Venner

4

Hr. Norlev og hans Venner

Hr. Norlev og hans Venner

Jp. 5/2 33[1]

Hr. Norlev og hans Venner.

Af Sognepræst Kaj Munk.

Efter at "Jyllandsposten" den 22. Januar har rejst Sagen Norlev, er der af alle de Indlæg, der er strømmet ind i forskellige Blade, intet bemærkelsesværdigere end Biskoppernes: Tavshed, absolut Tavshed. Dette skal noteres.

Pastor Norlev selv har i en Artikel i "Dagens Nyheder" skiftet Spor og kørt sit lille Lokomotiv ind paa en noget forsigtigere Sidebane. Jeg kan, selv med meget god Vilje, ikke se rettere, end at hans Standpunkt nu er dette forunderlige: Jeg tror personlig paa Dogmerne, men mener, at de bør afskaffes. Pastor Willesen i Aagerup griber Lejligheden til med en stor Reverens at aflevere en Tillidserklæring til Biskopperne (hvem han beskylder mig for at have behandlet meget uretfærdigt), aldenstund han selv for nylig i Retsstatsbladet har skrevet en Kronik, der med Henblik paa hint ulykkelige Hyrdebrev bærer ingen fordringsløse Titel end denne: "Hvad Biskopperne skulde have sagt." To Udraabstegn. I "B. T." rykker en Kapellan i København, en Pastor Erasmus Montanus, den Vangede Sognepræst til Hjælp og søger at styrke ham og sig selv i Troen paa, at kun naar Jesus gøres til en Spekulant i Filosofi og Moral, forkyndes Kristi eget Evangelium. Endelig er i "Politiken" en meget vred Kommunalærer ude at lufte sin Ophidselse over, at jeg har nævnt det Faktum, at Pastor Norlev ikke har teologisk Attestats; og det er jo altid et Standpunkt; hvad skal f. Eks. en Kommunalærer med Eksamen? Kan ikke lige saa godt en Mand fra Gæjen tage Hr. Vestergaards Plads?

Her bliver jeg nødt til at gøre et Par Bemærkninger. Det er øjensynligt, at det har irriteret en Del Godtfolk, at jeg har nævnt, at Hr. Norlev er Snedker. Det er jo ganske meningsløst baade af ham selv og andre at lade sig pikere heraf. Men det begrundes en Rønnebær-Mistanke i mig. Og det prikker til en Lyst i mig efter at sige til Pastor Norlev: "De skal ikke være ked af, at De ikke har den Eksamen. For det hindrer Dem ikke i at kunne være en meget bedre Præst end nogen af os andre. Men De behøver jo paa den anden Side heller ikke at haane os, fordi vi har den."

Det skal indrømmes: det teologiske Studium gør ikke Mennesker kristne; det maa de blive paa andre Maader. Og det skal ogsaa indrømmes, at der altid er den Fare for Teologer, at de ikke ser Skoven for bare Træer. Men har Mennesker først faaet Skoven at se, er der nu ikke altfor meget ondt i, at de lærer at kende Forskel paa Ask og Eg. Ved vort Universitet herhjemme kan den teologiske Undervisning ikke siges fri for Pindehuggeri og Aandløshed; den kan ogsaa somme Tider være ulden og ubehageligt maskeret og dertil ganske uforsvarligt blottet for Hensyn til praktisk Præstegerning. Alligevel har den sammen med Studieaarenes lykkelige Lediggang ofte Held til at bibringe de unge baade

Horisont og Kundskaber, uden hvilke - det tør frit hævdes - de vilde staa adskilligt ringere i deres Embede senere hen, end de gør nu. Profeter kan man ikke oplære ved et Universitet, men til en vis Grad jævne Præster, og dem har et Folk ogsaa Brug for; det kan ikke nytte at sige andet. Derfor er det godt, at Loven om Lægmandspræster er en Undtagelseslov, godt, at Staten holder paa en akademisk Uddannelse af sine Præster. Det har haft straalende Betydning for dansk Aandsliv og skærmet mod megen Dumhed, Færdighed og fanatisk Galskab. Skal vi sige det saadan: Det er græsseligt, hvad Teologerne kan finde paa at sige om Vorherre; for slet ikke at tale om Ikke-Teologerne!

Men - da nu Mennesker er saa forslugne efter at misforstaa, lad det da være sagt i en Skynding: Disse Betragtninger er fremsat i al Almindelighed og ikke møntet paa nogen særlig. Hvorvidt Pastor Norlev muligvis er en af de Undtagelser, som en Undtagelseslov netop tager Sigte paa, kan jeg intet vide om; jeg kender ikke Manden. Hans to Artikler i denne Sag har ganske vist ikke tydet paa det. Men mangan dansk Præst med Patentet i Orden kunde sikkert have gjort det lige saa vaaset. Dansk Gejstlighed har nu engang sin største Svaghed i Evnen til at udtrykke sig. Naar jeg overhovedet kom ind paa Omtalen af Hr. Norlevs Uddannelse, skyldtes det ene hans drabelige Udfald mod Teologerne. Heroverfor fandt jeg det og finder jeg det stadig af en vis Værdi at faa paapeget, at Angriberen er Ikke- Teolog.

Men alt dette er jo egentlig bare Randbemærkninger. Pudelens Kerne er en helt anden. Nemlig denne - - -.

Men hvad er det? Hvad er det, jeg ser? I Dag (Torsdag) findes der jo et Indlæg i "Jyllandsposten" af Pastor Norlev. Saa maa vi hellere læse det først.

De første 20 Linier staar der vel ikke noget i. Nej, dem kan jeg roligt springe over. Se, se, han vil have Drøftelsen ind i et sagligt Spor. Ja, det kunde han lide. Faa udvisket Skarpheden og fortonet Klarheden og snakke langt i Øst og bredt i Vest med Drøftelser af paa den ene Side og paa den anden Side - - - nejtak, det skal vi ikke have noget af.

"Erfaringen har lært mig, at Diskussion om Dogmerne intet fører til." Hvorfor Hr. Norlev skrev sin Kronik i "Politiken" og indtrængende krævede Dogmerne sat under Debat.

"Gud elsker os allesammen, baade onde og gode - blot vi vil Omvende os", dvs. allesammen være gode.

"Almindeligt fornuftige Mennesker vil stadigt finde, at Jesus har Ret." "Stadigt"? Dengang korsfæstede de almindeligt fornuftige Mennesker ham. Og nu gør de ham til Etiker. "Evangeliets Sandhed er - aabenbaret for de umyndige." Saa forstaaer jeg, hvorfor den mægtige Kirkerevser i "Politiken"s Kronik har faaet fat i saa lidt af det.

Men jeg kan ærligt talt ikke længere holde ud at øde mit Krudt, hverken det løse eller det faste. Der er jo, næsten bogstaveligt talt, i dette Indlæg ikke en Sætning, som ikke er urimelig indtil det latterlige eller fortvivlende overfladisk. Lad mig til næste Søndag faa Lov til i "Jyllandsposten" at skrive et Par Betragtninger om det Spørgsmaal, vi kunde kalde Evangeliets Etik - og tillade mig den Bekvemmelighed at se bort fra, at min Kollega i Vangede eksisterer. Og mon vi saa ikke har snakket os saa langt fra Sagen, at der kan være Grund til at slutte med at vende tilbage til den:

Sognepræst til Vangede Norlev springer i liberale Blade op som en Løve for i konservative at falde ned som et Lam. (Hvis Numret var gjort modsat, havde det været agtværdigere og fornøjeligere.) Til Lammet er der ikke Grund til at bemærke synderligt; men om Løven maa dette Spørgsmaal bestandig fremholdes for rette vedkommende: Naar Kirken ikke kunde taale Otto Larsen i Ulslev, hvordan kan den saa fra Vangede taale en Forkyndelse, der (Forkynderens private Rettroenhed ufortalt) kræver, at Kirken skal fornægte sine Dogmer.